

Politik Bilim

Sanayi Stratejimiz de Var!

Aykut Göker

<http://www.inovasyon.org>; hagoker@ttmail.com

Biliyorsunuz, artık bir sanayi stratejimiz de var (belgesi tam 216 sayfa). 5 Ocak'ta Sanayi Bakanı bu stratejinin ana hatlarını kamuoyuna sundu. Kapsadığı yıllara bakılırsa (2011-2014) kısa vâdeli bir strateji; ama bu stratejinin uzun vâdeli bir vizyonu var. "...özel sektör, STK'lar, üniversiteler ve kamu sektörünün katılımıyla 2008 yılında Sanayi Bakanlığı koordinasyonunda yapılan arama konferansında" belirlenmiş olan o vizyon şu: "**Orta ve yüksek teknoloji ürünlerde Avrasya'nın üretim üssü olmak...**"

Bu vizyon çerçevesinde niçin böyle kısa vâdeli bir strateji hazırlanmış? Amaç, şöyle açıklanıyor: *Türk sanayisinin rekabet edebilirliğinin ve verimliliğinin yükseltilerek, dünya ihracatından daha fazla pay alan, ağırlıklı olarak yüksek katma değerli ve ileri teknoloji ürünlerin üretildiği, nitelikli işgücüne sahip ve aynı zamanda çevreye ve topluma duyarlı bir sanayi yapısına dönüşümünü hızlandırmak...* Belirlenen vizyon ve bu amaca ulaşılabilmesi için de "**üç temel stratejik hedef**" tespit edilmiş: "(1) Orta ve yüksek teknoloji sektörlerin üretim ve ihracat içindeki payının artırılması; (2) Düşük teknoloji sektörlerde katma değeri yüksek ürünlere geçişin sağlanması; (3) Becerilerini sürekli geliştirebilen şirketlerin ekonomideki ağırlığının artırılması..."

İyi... Ancak, benim aklıma takılan bir nokta var. Çok merak ediyorum; bu stratejinin hazırlanma sürecinde, çalışmalara katılanlardan herhangi biri, diyelim, Bakanın iyi niyetini de gördükten sonra, kendisine şunu söylemedi mi? '*Sayın Bakanım, bu ülkede çok strateji belgesi hazırlandı. Ne var ki, bunların çoğu ya doğru dürüst hayata geçirilemedi; ya da hiç uygulamaya konmadan rafa kaldırıldı. Şu anda da internetin sanal raflarında duran, aynı durumda bir sürü strateji belgesi var. Biz de yeni bir strateji hazırlarken bir yandan da öncekiler niçin başarısız kaldı ya da hiç uygulanmadı; bunu araştırsak da, bizim çabalarımız da boşa gitmese!*'

Bunu bu denli merak etmemin nedenini bir örnekle açıklayayım. Stratejide öngörülen '**üç temel stratejik hedef**' doğrultusunda bazı sektörel politikalar da belirlenmiş. Bu politikalar, "**Otomotiv, Makine, Beyaz Eşya, Elektronik, Tekstil ve Hazır Giyim, Gıda ve Demir-Çelik**" sektörlerini kapsıyor. Pekî, bu sektörlerde anılan hedefleri gerçekleştirmek için ne yapmak gerekir? Şimdi size bu sektörlerden birkaçı için bazı alıntılar yapacağım:

"[Otomotiv sanayiinde] güvenlik ve konfor özellikleri artırılmış motorlu araç komponentleri ve hafifleştirilirken güvenliği de artırılmış araç gövdesi geliştirebilmek... / Emisyon düzeyini en aza indiren fosil yakıt, biyoyakıt ya da hidrojen ile çalışan içten yanmalı motorlara ve yakıt pillerine dayalı hibrit araçlar geliştirmek üretebilmek..."

"Ev konforu sağlayan cihazlara [beyaz eşya vb.] farklılık yaratan ve çevreye duyarlılığı artıran yeni özellikler ekleyebilmek."

"Bilgi ve iletişim cihaz ve aygıtlarını üreten sanayilerde [elektronik sanayiinde] nitelikli katma değer yaratabilmek için stratejik önemdeki komponentleri (mikro elektromekanik sistemler vb.) tasarlayıp üretebilmek. / Tüketici elektroniğinde yeni kuşak ürünler tasarlayıp üretebilmek."

"Çok boyutlu - çok işlevli akıllı tekstiller geliştirebilmek. / Tekstil terbiyesinde enerji tasarrufu sağlayan çevre-dostu teknolojiler geliştirmek kullanabilmek."

Bunlar herhâlde stratejiyi hazırlayanların öngördükleri temel stratejik hedeflere ulaşılmasını sağlayacak sektörel politika hedefleridir... Ama ben bunları, AKP iktidara geldiğinde hazır bulduğu ve o tarihten bu yana da rafta duran **2004** tarihli **Vizyon 2023** strateji belgesinden aldım.

Müsaadenizle şimdi ben sorayım. Sayın Bakan, sizin iktidarınızın bunca zamandır uygulamamış olduğu bu ve benzeri öngörülerini bundan sonra siz nasıl uygulayacaksınız da, belirlediğiniz o stratejik hedeflere ulaşılmasını sağlayacaksınız?

CBT. 21 Ocak 2011